

frem som en Anke mod Regeringsforslaget, at det var noget nyt, som nødvendigvis maatte gribe forstyrrende ind nu, da man efter hans Mening var saa nær ved Afslutningen eller kunde være nær ved Afslutningen af disse fleraarige Forhandlinger om Skattereformen — eller rettere sagt om en Indkomstskat — vil jeg dog gøre den almindelige Bemærkning dertil, at noget nyt ikke altid sinker en Afgørelse af en Sag. Det kan i alt Fald kun siges, naar de gamle Forhandlinger have ført til en saadan Stilling mellem de forskellige Lovgivningsfaktorer, at man kan antage, at man paa Grundlag af det gamle forholdsvist let vil kunne komme til en Forstaaelse. Dersom det ikke er Tilfældet, turde det vel hælde, at netop noget nyt havde bedre Chancer for at kunne gennemføres end det gamle gennem en Fortsættelse af Striden derom. Hvad nu Indkomst- og Formueskatten angaar, tror jeg ikke, det kan nægtes, at der langt fra hidtil er opnaaet Enighed mellem Lovgivningsmagtens Faktorer om selve disse Skatter. En ganske anden Sag er det jo med hele det Princip, hvoraf Indkomstskatten kun udgjorde et Led, men om selve Indkomst- og Formueskatten kan det ikke siges, at der har været tilnærmelsesvis naaet nogen lige Betragtning fra de forskellige Lovgivningsfaktorer Side. Jeg skal blandt andet gøre opmærksom paa, at fra første Færd af har dette Ting udskudt hele det ene af Spørgsmaalene, nemlig Formueskatten, ikke villet have dermed at bestille. Det er jo et samlet Forslag, som blev forelagt af den daværende Regering, om en Indkomst- og Formueskat, men det ene Led deraf var dette Tings Flertal netop enigt om ganske at udskyde af Lovforslaget. Det kalder jeg ikke at være nær ved at opnaa Enighed, og jeg tror ikke, at man ved de senere Behandlinger — som jeg jo ikke har haft noget med at bestille — er kommen stort videre paa dette Punkt. — Men der er jo andre Punkter angaaende Indkomstskatten, hvorom Enighed heller ikke har været opnaaet. Naar Forholdet altsaa er det, at der har været en dybtgaaende Uenighed hidtil mellem de to Ting angaaende Indkomst- og Formueskattens Affattelse, er det dog egentlig ikke at bebrejde en Regering, at den søger at komme ud over Spørgsmaalet ved at fremkomme med et nyt Forslag paa et nyt Grundlag, og det allermindst, naar dette Grundlag har saa ubetingede Fordele fremfor de tidligere Forslag, som det foreliggende Forslag efter min Opfattelse har. Hvor lidet

jeg end har været Ynder af ny Skatter overhovedet og ganske særlig ikke af denne Skatteform, personlig Indkomstskat, vil jeg indrømme, at jeg dog nu i Erkendelse af Hartkornets billige Krav paa en bedre Stilling, en Lettelse, og i Erkendelsen af, at Meningen her i Landet har vendt sig, er gaaet i Retning af, at det vilde være ønskeligt at komme til en Forøgelse af Statens Indtægter gennem en Skat paa Objekter, der ikke tidligere have været direkte Skatter undergivne. Altsaa, jeg erkender, at jeg nu slutter mig til dem, der ønske, at vi maatte kunne komme frem til en Forandring paa Skatteomraadet. Men dertil vil jeg føje, at det ikke maa glemmes, at det, der her er Tale om nu, er Indførelse af en fast, en varig Skat, ikke blot en midlertidig Skat, saaledes som Landstinget jo fra først af ved Behandlingen af Lovene forlangte. Der er Spørgsmaal om at indføre en fast, en varig Skat, og det en Skat af meget stort Omfang og meget stor Betydning. Naar det er Tilfældet, kan jeg ikke slutte mig til dem, der sige: Heltene tage, hvad man kan faa hurtigt, i Øjeblikket, selv om det er slet, end at søge at opnaa noget, der virkelig kan siges at være godt, og som har Udsigten til tillige at blive taalt som vedvarende Skat af Befolkningen. Det er min fulde Overbevisning, at det ikke vil vare længe, før man vil fortryde en Skatteordning som den, der nu er foreslaaet af den parlamentariske Kommission, og fortryde det bittert, man vil straks komme til at mærke de store Ulemper, de store Mangler, som ere knyttede til en personlig Indkomstskat overhovedet, hvorledes den end gennemføres. Men Skuffelsen vil ganske særlig være paa det Omraade, at Lettelsen, der bringes ved denne Skat, vil være saa forsvindende lille over for de Forhaabninger, man har vidst at bibringe Befolkningen paa Landet om, hvad der vilde komme ud deraf. Skuffelsen derved og Bedrøvelsen over Udbyttet deraf og Besværlighederne og Vanskelighederne ville blive store. Skatten, som paalægges, skal betales, det mærker man, — Lettelserne, ja dem mærker man vel ogsaa mere eller mindre i de forskellige Kommuner, men de ville gennemgaaende være langt mindre, end Befolkningen forestiller sig. Det er jo let at se, at en saadan Lettelse kommer til for Hartkornets Vedkommende at udgøre noget som Netto en halv Snes Kroner pr. Td. — og hvad bliver det saa? Det bliver for en Middelbondegaard paa Landet 40 Kr. om Aaret, men muligvis kommer